

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 732/2021
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Поповић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Ваљеву, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2069/20 од 16.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2069/20 од 16.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу П 100/2019 од 05.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је као странка, током управног поступка .../... број: 205-567/18-Р пред Управом за управне послове Дирекције полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије, трпео дискриминаторске радње по основу језика и писма и по основу националних осећања тако што је тужена отпремила тужиоцу писмено на латиничном писму које није у службеној употреби код тужене и на тај начин повредила углед и част тужиоца, односно право личности на достојанство. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се забрани туженој понављање дискриминаторске радње сачињавања и отпремања латиничног писмена под претњом једномесечних исплата тужиоцу новчане своте у висини збира дневних износа од 3.000,00 динара за сваки дан даљег дискриминаторског понашања тужене, заједно са законском затезном каматом почев од пресуђења па до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да наложи свом органу - Министарству унутрашњих послова, да ради уклањања последица дискриминаторског поступања сачини ново обавештење .../... бр. 205-567/18-Р на српском језику и ћириличном писму. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да се тужиоцу, због повреде његових личних права, искрено извини у писаној форми са слободним текстом извињења и да, уколико тужилац прихвати искрено извињење и одобри га као искрен гест, објави прихваћено искрено извињење тужиоцу на посебној веб страници Министарства унутрашњих послова и да истовремено на почетној страници веб сајта Министарства унутрашњих послова постави интернет везу ка веб страници са текстом извињења, и то истакнутим

и видљивим текстом најмање висине 30 пикскела који гласи: „извињење АА“, у трајању од 120 дана о трошку тужене. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да ову пресуду објави на web сајту Министарства унутрашњих послова, и то на посебној web страници са текстом пресуде и да истовремено на почетној страници web сајта Министарства унутрашњих послова постави интернет везу ка web страници са овом пресудом, са истакнутим и видљивим текстом најмање висине 30 пикскела који гласи: „Пресуда по тужби АА“, у трајању од 120 дана о трошку тужене. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату накнаде нематеријалне штете у укупном износу од 170.000,00 динара, и то за претрпљене душевне болове због повреде права личности и на забрану дискриминације у износу од 85.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због повреде права личности на достојанство у износу од 85.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је захтев којим је тужилац тражи да се обавезе тужена на накнаду трошкова парничног поступка у износу од 26.400,00 динара са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде до исплате. Ставом осмим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2069/20 од 16.09.2020. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Шапцу П 100/2019 од 05.06.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 1. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужиочева ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај ванредни правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је лице српске националности са пребивалиштем у ..., граду у којем претежно живи становништво те националности. Тужилац је 19.02.2018. године упутио органу тужене државе mail сачињен на ћириличном писму. Орган тужене је одговорио mailом од 07.05.2018. године сачињеном на латиничном писму. Тужилац није тражио да му орган тужене mail поново достави на ћириличном писму.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио да одбије тужбени захтев. По налажењу тог суда, који се позива на члан 1. Закона о службеној употреби језика и писма и члан 2. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, достављањем mailа на латиничном писму није учињено неоправдано прављење разлике или неједнако поступање према тужиоцу које би се заснивало на

неком личном својству, јер за кореспонденцију државних органа са странкама путем електронске поште не постоји законска одредба о писму на којем ће мејлови бити сачињени, а употреба латиничног писма је у тим случајевима уобичајена. Осим тога, по становишту првостепеног суда, тужилац се због природе свог посла (...) служи и латиничним писмом, па је тако и у захтеву за издавање пасоша тражио да његово име и презиме буду исписани тим писмом, а уколико му је било од значаја којим писмом је исписан mail од 07.05.2018. године могао је од органа тужене тражити његово поновно достављање на ћирилици.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиоца. По становишту тог суда, тужилац није учинио вероватним да је у овом случају орган тужене, достављањем mailа сачињеног на латиничном писму, поступио према њему дискриминаторски по основу неког личног својства а пропуст управног органа приликом употребе писма у електронској комуникацији са тужиоцем, сам по себи, не може бити основ одговорности тужене за дискриминацију.

И по становишту Врховног касационог суда, тужилац није дискриминисан на начин наведен у тужби.

Одредба члана 21. Устава Републике Србије утврђује начело забране дискриминације, у складу са којим се остварују сва зајемчена права и слободе. С тога, повреда овог начела може настати само акцесорно, као последица повреде или ускраћивања конкретног Уставом зајемченог права или слободе.

И одредба члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода забрањује дискриминацију по било ком основу у уживању права и слобода предвиђених том конвенцијом, а члан 1. Протокола 12. уз означену Конвенцију утврђује општу забрану дискриминације по било ком основу у уживању сваког права које закон предвиђа.

Следствено изложеном, дискриминација постоји када је неко лице, због својих личних својстава, стављено у неповољнији положај у односу на друга лица у остваривању одређених права која су призната законом. У конкретном случају, упућивањем mailа на латиничном писму тужилац није дискриминисан по основу своје националне припадности јер му на тај начин није ускраћено уживање неког законом предвиђеног права, нити право на једнак приступ и једнака заштита његових права пред органима јавне власти.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић